

16. Pashaeva G. Znachenie politicheskikh proektov v sotrudnichestve Azerbajdzhana s ES / Gileja (naukovij visnik). – Vip. 79. – S. 340.

17. Ministry of foreign affairs. 2016–02–15 Foreign Minister Elmar Mammadyarov's interview to «The Business Year» journal: <http://www.mfa.gov.az/news/909/3765>

Rustamova P. T., post-graduate student of the Department of International Relations and Diplomatic Service, Lviv National University Ivan Franko (Ukraine, Lviv), PeriRustamova865@gmail.com

Priority issues of Azerbaijan's foreign policy: history and modernity

The main issues of Azerbaijan's foreign policy priorities and principles. Analyzes the historical events that have influenced the formation of statehood and the formation of foreign policy. Characterized by a modern foreign policy of Azerbaijan.

Keywords: Azerbaijan's foreign policy priorities, the National Security Concept, Contract millennium, the Caspian region.

Рустамова П. Т., аспірантка кафедри міжнародних відносин і дипломатическої служби, Львівський національний університет ім. Івана Франко (Україна, Львів), PeriRustamova865@gmail.com

Приоритетные вопросы внешней политики Азербайджанской Республики: история и современность

Рассматриваются основные вопросы внешней политики Азербайджана, приоритеты и принципы. Анализируются исторические события, которые повлияли на становление государственности и формирование внешней политики. Характеризуется современная внешняя политика Азербайджана.

Ключевые слова: Азербайджан, внешняя политика, приоритеты, Концепция национальной безопасности, Контракт тысячелетия, Каспийский регион.

* * *

УДК 327

Зименкова В. В., аспірантка кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), v.zyumenkova@gmail.com

АФГАНИСТАН В ГЕОПОЛІТИЦІ США В КОНТЕКСТІ ВИВЕДЕННЯ ВІЙСЬК

Представлений аналіз зовнішньої політики США щодо Афганістану в контексті виведення військ з країни, а також виникнення нової системи американо-афганських відносин. Робота містить аналітичний огляд геополітичних цілей і інтересів США в Афганістані в нових умовах. У статті проаналізовано основні підходи американської політики в Афганістані, обґрунтована важливість та поточна роль Афганістану для Вашингтона і розглянуто причини через які США можуть залишитись в країні. На основі викладеного аналізу зроблено прогноз подальшого розвитку подій.

Ключові слова: Афганістан, США, «Непохитна свобода», НАТО, «Талібан», «Аль-Каїда», геополітика, зовнішня політика США.

Після виведення радянських військ з Афганістану в 1989 році, в країні розгорілася повномасштабна громадянська війна. До 1996 року ісламістський рух «Талібан» при підтримці Пакистану захопив владу на більшій частині території Афганістану, в результаті чого виникла частково визнана держава Ісламський Емірат Афганістан [1]. Таліби надали притулок главі міжнародної терористичної організації «Аль-Каїди» Усамі бен Ладену.

Після терактів 11 вересня 2001 року в Америці, уряд США 20 вересня звернувся до лідерів руху «Талібан» з ультиматумом, що містив, зокрема, вимоги видачі лідерів «Аль-Каїди», які вважаються відповідальними за теракти, ліквідації всіх тренувальних таборів терористів на території Афганістану і забезпечення доступу представників США в ці табори для інспекції [2]. Наступного дня уряд Ісламського Емірату Афганістан відкинув ці вимоги, а

22 вересня він виявився в міжнародній ізоляції. Уряди ОАЕ і Саудівської Аравії розірвали дипломатичні відносини з Еміратом Афганістан, і єдиною країною, що визнавала владу талібів, залишився Пакистан. Адміністрація США, в свою чергу, взяла курс на силове вирішення проблеми «Талібану» і «Аль-Каїди», заручившись при цьому підтримкою цілого ряду союзників.

Контртерористична операція США «Непохитна свобода» проти «Талібану» розпочалась ввечері 7 жовтня 2001 року. Метою операції було знищення бойовиків «Аль-Каїди» та їх союзників з руху «Талібан». Ще одним з найважливіших елементів операції було створення професійних національних сил безпеки Афганістану, які мають дати афганцям можливість забезпечувати власними силами безпеку країни. Підставою для введення військ США і Великобританії в Афганістан послужила резолюція ООН №1368 від 12 вересня 2001 року [3].

Коаліція під проводом США завершила свою військову місію наприкінці 2014 року після 13 років війни. Відтоді відповідальність за безпеку була покладена на афганські сили за підтримки військ НАТО і США. Президент США Барак Обама оголосив про повне виведення американського контингенту з Афганістану до кінця 2016 року за винятком невеликого контингенту із 1000 військовослужбовців у посольстві США в Кабулі. Однак, у 2015 році Барак Обама переглянув ці плани та повідомив про відстрочення виведення американських військ з Афганістану [4].

Це рішення, насамперед, пов'язане із відновленням напруги як в регіоні взагалі, так і всередині країни через активність «Талібану». В даний час таліби знову посилюються і під їх впливом перебуває велика територія. Те, наскільки нестійкою є ситуація в Афганістані, показало захоплення афганського міста Кундуз навесні 2015 року [5]. Хоча таліби значно поступаються урядовим військам за чисельністю, бойовикам вдалося одержати контроль над містом. На тлі цих подій міністр оборони США Ештон Картер заявив, що афганці досі потребують допомоги США [6].

Хоча в результаті операції «Непохитна свобода» США лише частково досягли поставлених цілей, в Афганістані відбулося багато позитивних змін: «Талібан» був усунутий від влади, вплив міжнародної терористичної групи «Аль-Каїда» був зменшений, значних успіхів було досягнуто в безпеці на півдні країни. Але незважаючи на ці зміни, війна створила політичні та економічні переваги для повстанців, чиновників і їхніх прихильників. «Уряд Кабулу слабо контролюється, у владі процвітає корупція, і населення їй практично не довіряє», – розповідає в своїй аналітичній статті дослідниця Південної Азії в міжнародній неурядовій організації Human Rights Watch Джейшрі Баджорія [7]. Всі американські досягнення можуть мати зворотний характер, тому нові виклики потребують присутності США.

Сучасні умови змушують ще раз розглянути та проаналізувати інтереси та цілі американської політики в Афганістані.

Один з головних інтересів США – це ресурсний потенціал Афганістану. Через бідність регіону його довгий час було складно дослідити, але відомо, що Афганістан може стати на ринку літню тим, чим є Саудівська Аравія на ринку нафти. Літій – це рідкісний, найцінніший метал, який використовується, зокрема, для створення батарей

і сучасної електроніки, що на сьогоднішній день є дуже перспективною та затребуваною галуззю. Дослідники Британського геологічного інституту в 2008 році поставили Афганістан на друге місце в світі за запасами літію після Канади [8]. Більш того, судячи з опублікованої доповіді Міноборони США, Афганістан також має особливі великі запаси міді та заліза, що здатні зробити країну однією з найбільших виробників цих металів у світі [9]. В Афганістані є запаси таких важливих енергетичних копалин, як нафта (Сарі-Куль), природний газ (Шібірган), кам'яне вугілля (Каркар, Ішпушта, Дарайи-Суф, Карох).

Ресурсний потенціал країни оцінюють не тільки геологи, а й політики, і військові. На думку командувача військами США в Афганістані Д. Петріуса, вартість сировини в надрах країни важко оцінити однозначно, оскільки ситуація ускладнюється ризиками при переробці та перевезеннях. Тому подібні оцінки можуть варіювати в широких межах. Так, міністр шахт і гірської промисловості Афганістану В. Шахрані оцінює сировинні ресурси в 3 трлн доларів, тоді як американські фахівці – в 1 трлн доларів [10].

Напругу створюють угруповання талібів, які можуть активізуватися після виведення основної частини військового контингенту НАТО, оскільки вони мають наміри взяти під свій контроль вже досліджені території із покладами корисних копалин. Це може призвести до міжособної боротьби в країні. В афганській провінції Гільменд ситуація постала дуже гостро, оскільки таліби оголосили про своє приєднання до «Ісламської держави». Так, якщо політика США, починаючи із 2001 року, допомогла об'єднати та укріпити нації Афганістану, то після 2015 року ці племена можуть зіштовхнутися між собою.

Варто зауважити, що особливий інтерес до освоєння мінерально-сировинної бази Афганістану виявляють китайські та індійські інвестори. Ці країни вже підписали з адміністрацією Кабула частину контрактів відносно освоєння мідних та золотих родовищ. Тісну співпрацю з Міністерством шахт і нафти Афганістану встановила також австралійська Worley Parsons, що працює в контакт з Міністерством оборони США, і ряд міжнародних консалтингових фірм (SRK, Mayer Brown Heenan Blaikie) [11]. США намагаються контролювати подібні економічні операції. Розконсервація багатств афганських надр дозволить Сполученим Штатам та їхнім союзникам, як розраховують у Вашингтоні, нанести удар по позиціях Китаю, який до останнього часу був фактичним монополістом з виробництва рідкоземельних металів, надаючи в силу цього вплив і на світовий ринок електроніки. Однак, можливості Пекіна протидіяти такому розвитку подій в Афганістані недооцінювати не варто.

Друга причина важливості Афганістану для США полягає в тому, що центральноазійський регіон є невід'ємною складовою Нового шовкового шляху (далі – НШШ) – проекту, який був запущений при Дж. Буші-молодшому. Концепція «Нового Шовкового шляху» має економічну зорієнтованість та його реалізація націлена на створення широкої інфраструктури транспортних і енергетичних магістралей, будівництво перевалочних терміналів і транспортних центрів, які будуть покривати значну частину континентального простору, з'єднуючи порти Китаю, Індії, Перської затоки з державами, закритими на континенті, включаючи Пакистан, країни

Центральної Азії, Афганістан і держави Близького Сходу [12].

Нове сучасне бачення концепції НШШ не припускає перегляду її ключових цілей та ідеологічних основ, закладених адміністрацією Буша-молодшого, однак адаптує її до нових стратегічних умов у регіоні, а також має на увазі залучення до реалізації у проекті більшої кількості позарегіональних гравців, серед яких Світовий банк, Азійський банк розвитку, ряд європейських країн, зокрема Німеччина, з якою колишній державний секретар Гілларі Клінтон вела масштабні консультації через німецьке МЗС у 2011 р. Таким чином, проблема реалізації НШШ як проекту соціально-економічного розвитку Афганістану і зміцнення внутрішньої і зовнішньої безпеки після 2014 року виходить далеко за межі цієї країни та зачіпає широкий спектр проблем, залучаючи цілу низку країн Центральної Азії, Близького і Далекого Сходу.

Вашингтон неодноразово підкреслював, що виведення військ з Афганістану не означає відходу США з регіону, США припускають збереження в різних формах свою присутність і сприяння трансформації суміжних країн Південної та Центральної Азії. Іншими словами, США демонструють, наскільки є важливим цей регіон для них, та усвідомлюють, що контроль над реалізацією їхніх планів шляхом присутності в регіоні є неминучим.

Ситуація в країні останнім часом погіршується через посилення боїв афганських військ із їхніми супротивниками-ісламістами з руху «Талібан», мережі «Аль-Каїда», а також новою для країни силою – групами екстремістського угруповання «Ісламська держава». В світлі цього, президент США Барак Обама заявив, що протягом 2016 року в Афганістані будуть залишатися всі 9800 американських військовослужбовців, які перебувають там і нині, замість того, щоб до кінця цього року поступово вивести значну частину їх. А після січня 2017 року в Афганістані будуть далі залишатися з тією ж місією вже 5500 американських військових – на базах у Баграмі неподалік Кабула, Джалалабаді на сході країни і біля Кандагара на півдні [13].

Президент США повідомив, що це рішення він ухвалив після консультацій зі своїми радниками з національної безпеки і урядом Афганістану, і аргументував це рішення необхідністю забезпечення безпеки у визначально важливих регіонах Афганістану, де ситуація є дуже нестійкою, а в деяких місцях загрожує навіть погіршитися. Цілком очевидно, що афганські війська, підготовлені США, не в змозі самостійно впоратися із загрозою, що виходить від терористів «Талібів». За роки присутності в державі США вдалося багато досягнути у боротьбі із «Талібівом», але в повному обсязі проблема не була вирішена: вплив талібів у сільській місцевості є дуже сильним, особливо там, де живуть пуштуни. Тому для Вашингтону важливим є збереження досягнутих результатів та зміцненні афганської армії і спеціальних служб.

Виводячи війська із Афганістану, Вашингтон сподівався на переговори між керівництвом Афганістану і талібами, але вони провалилися, ісламісти відмовилися скласти зброю. Таліби зрозуміли, що якщо підуть на поступки, їх місце займуть більш радикальні угруповання на чолі з «Ісламською державою», а допустити цього вони не можуть. Обама ж, якого республіканці неодноразово дорікали у слабкості, яка спонукала його вивести війська

з Іраку і сприяла появі «Ісламської держави», вирішив уникнути подібного розвитку подій в Афганістані.

Існує і інша причина призупинити виведення військового контингенту з країни: загроза того, що Росія може скористуватися нагодою і зайняти місце США в Афганістані. Відомо, що Росія і США є традиційними гравцями в регіоні та суперниками в одержанні ключової ролі в ньому.

Президент Росії В. Путін на зустрічі у жовтні 2015 із представниками колишніх радянських республік прийшов з ними до угоди, що в разі ескалації ситуації в Афганістані російські солдати патрулюватимуть кордон з Афганістаном, у той час як американська присутність в країні стає все менш істотною [14]. Враховуючи це, Вашингтону потрібно не допускати поширення впливу Росії в державі та в регіоні в цілому.

Крім того, в Афганістані гостро стоїть проблема наркотиків. В Афганістані знімається, як мінімум, 80% всього світового врожаю опіумного маку. Як відомо, тут проходить найбільш широкий потік наркотиків, що є джерелом корупції у багатьох регіонах світу, і в першу чергу, в самій республіці. З 2001 року США витратили 7,6 млрд. доларів на боротьбу з виробництвом наркотиків в Афганістані, однак, проблема на сьогодні все ще не знаходить свого вирішення [15]. Експерти вважають, що після виведення американських військ, ситуація з нарковиробництва в країні загостриться ще більше. Генеральний інспектор уряду США з питань реконструкції в Афганістані Джон Сопко визнав, що «проблема наркотиків загострюється, їх виробництво в Афганістані в 2014 році досягло найвищого за всі часи показника» [16].

США на даний момент не розробили стратегії боротьби з цією проблемою після їх «уходу» з Афганістану і всіляко намагаються залучити до цієї боротьби країни Центральної Азії: Казахстан, Киргизстан, Туркменістан, Таджикистан та Узбекистан. Однак, як стверджує помічник держсекретаря Уільям Браунфілд, жодної зацікавленості ці країни не виявляють [17]. Логічно припустити, що це питання стало черговою причиною збереження американського контингенту в Афганістані.

Таким чином, якщо присутність США в Афганістані починалась як контртерористична операція та мала перед собою завдання боротьби із «Галібаном» та «Аль-Каїдою», зосереджувалась на принесенні в регіон демократії та свободи, то сьогодні стають більш помітними і інші наміри Вашингтону. Так, геополітичні цілі, які США переслідують в Афганістані, є як геополітичними: необхідність бути присутніми в найважливішому регіоні світу і впливати на регіональні країни, так і мають більш глибокий економічний сенс: закріплення в регіоні через її багатство природними ресурсами. Безпосередньо для Вашингтона сьогодні ключовими завданнями в Афганістані є збереження політичних важелів впливу на афганські сили безпеки як важливий інститут політичного і економічного порядку, а також сприяння розширенню транзитного потенціалу і диверсифікації зовнішньої торгівлі. Використовуючи Афганістан, США намагаються впливати і на свого основного конкурента в регіоні – Росію. Окрім цього, маючи присутність в Центральній Азії, Вашингтон реалізує політику стримування у відношенні інших держав-конкурентів, таких як Китай, Індія та Пакистан. При цьому, США продовжують допомагати військовому розвитку Афганістану. В цьому

сенсі цілі США з 2001 року не змінилися і сьогодні, але змінилися умови їх реалізації.

В сучасній ситуації, Вашингтоном були знайдені вагомі причини, що забезпечать їм присутність та контроль в регіоні. З урахуванням поточних обставин в центральноазійській державі, в грудні 2015 року командував силами США і НАТО в Афганістані генерал Джон Кемпбелл повідомив, що, можливо, буде домагатися нарощування військового контингенту Сполучених Штатів в Афганістані [18]. Сполучені Штати не зможуть повністю залишити Афганістан, не ризикуючи при цьому поставити під загрозу власну безпеку, а також безпеку своїх численних союзників, в тому числі в регіоні Середнього та Близького Сходу. Окрім цього, на сучасному етапі успіхи зовнішньої політики США як в глобальному масштабі, так і в регіоні Центральної Азії багато в чому залежать від результатів діяльності в Афганістані. На мою думку, можна очікувати, що в найближчій і середньостроковій перспективі США будуть зберігати свою присутність в Афганістані та намагатись посилити свої позиції в регіоні.

Список використаних джерел

1. Forsythe David P. Encyclopedia of Human Rights / Forsythe David P., 2009. – (Oxford University Press).
2. President George W. Bush. Address to a Joint Session of Congress and the American People [Електронний ресурс] / President George W. Bush // The White House, President George W. Bush. – 2001. – Режим доступу: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2001/09/20010920-8.html>.
3. United Nations Security Council. Resolution 1368 (2001) [Електронний ресурс] / United Nations Security Council. – 12. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=S/PV.4370>.
4. Carol E. Lee. In Major Afghanistan Shift, Obama Drops Plan to Withdraw Most U.S. Forces [Електронний ресурс] / Carol E. Lee // The Wall Street Journal. – 2015. – Режим доступу: <http://www.wsj.com/articles/in-major-afghanistan-shift-obama-drops-plan-to-withdraw-most-u-s-forces-1444903203>.
5. Taliban Kunduz attack: Afghan forces claim control of city [Електронний ресурс] // BBC. – 2015. – Режим доступу: <http://www.bbc.com/news/world-asia-34409292>.
6. Missy Ryan. Defense secretary: 'Hard' year ahead in Afghanistan as militant threat grows [Електронний ресурс] / Missy Ryan, Pamela Constable // The Washington Post. – 2015. – Режим доступу: https://www.washingtonpost.com/world/national-security/ashton-carterm-meets-us-military-leaders-in-afghanistan/2015/12/18/fb4faeba-a56e-11e5-9c4e-be37f66848bb_story.html.
7. Jayshree Bajoria. Ten Years of Afghan War [Електронний ресурс] / Jayshree Bajoria // Council on Foreign Relations. – 2011. – Режим доступу: <http://www.cfr.org/afghanistan/ten-years-afghan-war/p26134>.
8. США в Афганістані: війна за ресурси? [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу: <http://goo.gl/UtVWi2>.
9. U.S. Identifies Vast Mineral Riches in Afghanistan [Електронний ресурс] // The New York Times. – 2010. – Режим доступу: http://www.nytimes.com/2010/06/14/world/asia/14minerals.html?_r=0.
10. Dion Nissenbaum. Doubt Cast on Afghan Mining [Електронний ресурс] / Dion Nissenbaum // The Wall Street Journal. – 2012. – Режим доступу: <http://www.wsj.com/news/articles/SB10000872396390444223104578034742974438144>.
11. США разворачивают битву за сырьевые ресурсы Афганістана [Електронний ресурс] // Фонд стратегической культуры. – 2015. – Режим доступу: <http://www.fondsk.ru/news/2015/02/14/usa-razvorachivaut-bitvu-za-syrevye-resursy-afganistana-31633.html>.
12. The New Silk Road Initiative [Електронний ресурс] // The Rethink Institute. – 2013. – Режим доступу: <http://www.rethinkinstitute.org/the-new-silk-road-initiatives-in-central-asia/>.
13. In Reversal, Obama Says U.S. Soldiers Will Stay in Afghanistan to 2017 [Електронний ресурс] // The New York Times. – 2015. – Режим доступу: <http://www.nytimes.com/2015/10/16/world/asia/obama-troop-withdrawal-afghanistan.html>.
14. Полина Химшиашвили (Бурабай). Лидеры СНГ решили укреплять границы после угроз «Исламского государства»

[Електронний ресурс] / Полина Химшиашвили (Бурабай) // РБК. – 2015. – Режим доступу: <http://www.rbc.ru/politics/16/10/2015/5620b5b19a79475e7494d3af>.

15. Наркомафия Афганістана ежегодно зарабатывают на сбыте наркотиков 70 млрд. долларов [Електронний ресурс] // Азия-Плюс. – 2015. – Режим доступу: <http://news.tj/ru/news/narkomafiya-afganistana-ezhagodno-zarabatyvayut-na-sbyte-narkotikov-70-mlrd-dollarov>.

16. Afghan opium crop set for record high [Електронний ресурс] // The Guardian. – 2014. – Режим доступу: <http://www.theguardian.com/world/2014/nov/12/afghan-opium-crop-record-high-united-nations>.

17. Юрий Северов. США не сумели победить наркомафию в Афганистане [Електронний ресурс] / Юрий Северов // ИноСми. – 2014. – Режим доступу: <http://inosmi.ru/world/20140304/218169732.html>.

18. Командующий силами США и НАТО в Афганистане намерен при необходимости увеличить численность войск [Електронний ресурс] // Интерфакс. – 2015. – Режим доступу: http://zn.ua/WORLD/ssha-ne-isklyuchili-naraschivanie-voennogo-kontingenta-v-afganistane-200088_.html.

References

1. Forsythe David P. Encyclopedia of Human Rights / Forsythe David P., 2009. – (Oxford University Press).

2. President George W. Bush. Address to a Joint Session of Congress and the American People [Електронний ресурс] / President George W. Bush // The White House, President George W. Bush. – 2001. – Режим доступу: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2001/09/20010920-8.html>.

3. United Nations Security Council. Resolution 1368 (2001) [Електронний ресурс] / United Nations Security Council. – 12. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/documents/ods.asp?m=S/PV.4370>.

4. Carol E. Lee. In Major Afghanistan Shift, Obama Drops Plan to Withdraw Most U.S. Forces [Електронний ресурс] / Carol E. Lee // The Wall Street Journal. – 2015. – Режим доступу: <http://www.wsj.com/articles/in-major-afghanistan-shift-obama-drops-plan-to-withdraw-most-u-s-forces-1444903203>.

5. Taliban Kunduz attack: Afghan forces claim control of city [Електронний ресурс] // BBC. – 2015. – Режим доступу: <http://www.bbc.com/news/world-asia-34409292>.

6. Missy Ryan. Defense secretary: 'Hard' year ahead in Afghanistan as militant threat grows [Електронний ресурс] / Missy Ryan, Pamela Constable // The Washington Post. – 2015. – Режим доступу: https://www.washingtonpost.com/world/national-security/ashton-carter-meets-us-military-leaders-in-afghanistan/2015/12/18/fb4faeba-a56e-11e5-9c4e-be37f66848bb_story.html.

7. Jayshree Bajoria. Ten Years of Afghan War [Електронний ресурс] / Jayshree Bajoria // Council on Foreign Relations. – 2011. – Режим доступу: <http://www.cfr.org/afghanistan/ten-years-afghan-war/p26134>.

8. SShA v Afganistane: vojna za resursy? [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу: <http://goo.gl/UtVWt2>.

9. U.S. Identifies Vast Mineral Riches in Afghanistan [Електронний ресурс] // The New York Times. – 2010. – Режим доступу: http://www.nytimes.com/2010/06/14/world/asia/14minerals.html?_r=0.

10. Dion Nissenbaum. Doubt Cast on Afghan Mining [Електронний ресурс] / Dion Nissenbaum // The Wall Street Journal. – 2012. – Режим доступу: <http://www.wsj.com/news/articles/SB10000872396390444223104578034742974438144>.

11. SShA razvorachivayut bitvu za syirevyie resursy Afganistana [Електронний ресурс] // Fond strategicheskoy kulturyi. – 2015. – Режим доступу: <http://www.fondsk.ru/news/2015/02/14/usa-razvorachivayut-bitvu-za-syirevyie-resursy-afganistana-31633.html>.

12. The New Silk Road Initiative [Електронний ресурс] // The Rethink Institute. – 2013. – Режим доступу: <http://www.rethinkinstitute.org/the-new-silk-road-initiatives-in-central-asia/>.

13. In Reversal, Obama Says U.S. Soldiers Will Stay in Afghanistan to 2017 [Електронний ресурс] // The New York Times. – 2015. – Режим доступу: <http://www.nytimes.com/2015/10/16/world/asia/obama-troop-withdrawal-afghanistan.html>.

14. Polina Himshiashvili (Burabay). Lideryi SNG reshili ukrepyat granitsy posle ugroz «Islamskogo gosudarstva» [Електронний ресурс] / Polina Himshiashvili (Burabay) // РБК. – 2015. – Режим доступу: <http://www.rbc.ru/politics/16/10/2015/5620b5b19a79475e7494d3af>.

15. Narkomafiya Afganistana ezhegodno zarabatyvayut na sbyte narkotikov 70 mlrd. dollarov [Електронний ресурс] // Азия-Плюс. – 2015. – Режим доступу: <http://news.tj/ru/news/narkomafiya-afganistana-ezhagodno-zarabatyvayut-na-sbyte-narkotikov-70-mlrd-dollarov>.

afganistana-ezhagodno-zarabatyvayut-na-sbyte-narkotikov-70-mlrd-dollarov.

16. Afghan opium crop set for record high [Електронний ресурс] // The Guardian. – 2014. – Режим доступу: <http://www.theguardian.com/world/2014/nov/12/afghan-opium-crop-record-high-united-nations>.

17. Yuriy Severov. SSHA ne sumeli pobedit narkomafiyu v Afganistane [Електронний ресурс] / Yuriy Severov // InoSmi. – 2014. – Режим доступу: <http://inosmi.ru/world/20140304/218169732.html>.

18. Komanduyuschiy silami SSHA i NATO v Afganistane nameren pri neobhodimosti uvelichit chislennost voysk [Електронний ресурс] // Interfaks. – 2015. – Режим доступу: http://zn.ua/WORLD/ssha-ne-isklyuchili-naraschivanie-voennogo-kontingenta-v-afganistane-200088_.html.

Zyrenkova V. V., PhD student of Taras Shevchenko National University of Kyiv, Department of international relations and foreign policy (Ukraine, Kyiv), v.zyrenkova@gmail.com

The Geopolitics of the US in Afghanistan in the context of the withdrawal of troops

The article presents the analysis of the current US foreign policy toward Afghanistan in the context of the withdrawal of troops from the country, as well as the development of the new system of the US-Afghan relations. The research gives the analytical overview of the geopolitical objectives and interests of the US in Afghanistan in the new circumstances. It covers the analysis of the main approaches of the US policy in Afghanistan, examines the current role of Afghanistan for Washington and considers the reasons for the United States to stay in the country. Article also provides the forecast of further developments based on the analysis.

Keywords: Afghanistan, USA, Operation Enduring Freedom, NATO, The Taliban, al-Qaeda, geopolitics, US foreign policy.

Зименкова В. В., аспірантка кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), v.zyrenkova@gmail.com

Афганістан в геополітиці США в контексті виводу військ

Представлен аналіз зовнішньої політики США в відношенні Афганістану в контексті виводу військ із країни, а також виникнення нової системи американсько-афганських відносин. Робота містить аналітичний огляд геополітичних цілей та інтересів США в Афганістані в нових умовах. В статті проаналізовані основні підходи американської політики в Афганістані, обґрунтована поточна роль Афганістану для Вашингтона та розглянуті причини, по яких США можуть залишатися в країні. На основі изложенного аналізу зроблено прогноз подальшого розвитку подій.

Ключевые слова: Афганістан, США, «Неоскорююча свобода», НАТО, «Талибан», «Аль-Каїда», геополітика, зовнішня політика США.

* * *